

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΗΘΙΚΗ (Ενδεικτικά)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η κατανόηση των βασικών θεωριών της βιοηθικής.
2. Η στοχευμένη αντιμετώπιση ηθικών προβλημάτων που ανακύπτουν σε αστικό και ποινικό επίπεδο της ιατρικής επιστήμης με ταυτόχρονη απόκτηση δεξιοτήτων.
3. Η βιοηθική σήμερα και οι βασικές αρχές της.
4. Η βιοηθική στα πλαίσια της ιατρικής και νομικής επιστήμης.

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΑ ΜΕ ΒΙΟΛΟΓΙΑ

Θέματα δεοντολογίας στην έρευνα

5. Η ιστορική εξέλιξη της κοινωνικής επιστήμης και της δεοντολογίας στην ανάπτυξη βιοϊατρικής έρευνας.
6. Έρευνα σε ζώα.
7. Υλοποίηση, περιοριστικές ρυθμίσεις και κανονισμοί για την χρήση και προστασία του ανθρώπινου βιολογικού υλικού. Ευάλωτοι πληθυσμοί. Προστασία της ιδιωτικής ζωής και του απορρήτου.
8. Θέματα που διευκολύνουν την αρμονική συμπεριφορά μεταξύ των επιστημόνων: επαγγελματικές ευθύνες και τα δικαιώματα των επιστημόνων, τα δικαιώματα των συμμετεχόντων στη μελέτη και τον κατάλληλο ρόλο του κράτους στα θέματα αυτά.
9. Παραβιάσεις της δεοντολογίας στην έρευνα μέσω των μέσων μαζικής ενημέρωσης και η ευθύνη της επιστημονικής κοινότητας.
10. Δεοντολογικά και βιοηθικά ζητήματα σε σχέση με τη διεξαγωγή και δημοσίευση της έρευνας.
11. Η έρευνα στην πράξη (φάσεις – στάδια, ευθύνες και δικαιώματα συμμετεχόντων).
12. Οι θεραπείες placebo.
13. Η έρευνα σε σχέση με τον άνθρωπο: απαγορεύσεις και ηθικοί προβληματισμοί.
14. Ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων και συναίνεσης του ασθενούς

στην ιατρική έρευνα.

Γενετική και Βιοηθική

15. Γενετικός έλεγχος.
16. Ο γενετικός έλεγχος και γενετική συμβουλευτική.
17. Γενετικές διακρίσεις, μη-ιατρική χρήση της γενετικής πληροφορίας.
18. Εξατομικευμένη Ιατρική και δεοντολογία.
19. Δημόσια υγεία γονιδιωματική και γονιδιωματικές βάσεις δεδομένων (βιοτράπεζες)
20. Η αναγεννητική ιατρική: τα βλαστικά κύτταρα.
21. Η μη ιατρική χρήση της γενετικής πληροφορίας
22. Πρωτοποριακές εφαρμογές πληροφορικής και συστήματα βιοϊατρικής τεχνολογίας (e-health, ρομποτική, λαπαροσκόπηση, νανοχειρουργική, τηλεϊατρική)

Ηθική των νέων τεχνολογιών

23. Τα εμβρυϊκά βλαστοκύτταρα.
24. Κλωνοποίηση.
25. Τεχνολογία υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.
26. Γενετική μηχανική.
27. Σύνθετη βιολογία.
28. Σύγχρονα ζητήματα που ανακύπτουν σε διεθνή ερευνητικά πλαίσια για την ανάλυση και έρευνα της microbiome έρευνας.
29. Μεταβλητές στη γενετική έρευνα: φυλή και εθνικότητα και πρόγραμμα του ανθρώπινου γονιδιώματος.
30. Κλινικές δοκιμές: μοιραζόμαστε το μέλλον.
31. Τεχνολογία μεταφοράς και εμπορευματοποίηση της έρευνας.
32. Ανάπτυξη φαρμάκων και εμπορικές εφαρμογές.

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΑ ΜΕ ΙΑΤΡΙΚΗ

33. Ιατρικά σφάλματα – Ιατρική ηθική και δικηγορική πρακτική. (Ηθικό χρέος και καθήκον του ιατρού απέναντι στον ασθενή. Διερεύνηση του κατά πόσον ο Νόμος δικαιώνει την αίσθηση των πολιτών για την ηθική διάσταση και τις ηθικές υποχρεώσεις που χαρακτηρίζουν την ιατρική συμπεριφορά).
34. Ιατρική ηθική ή ιατρική ευθύνη σε περιπτώσεις: άμβλωσης, παρένθετης, ιατρικής υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, μεταμόσχευσης, ευθανασίας, πειραματικής ιατρικής.
35. Βιοηθική και ιατρική διαμεσολάβηση
36. Διάκριση βιοηθικής – απλής διαμεσολάβησης.
37. Όρια εφαρμογής (υποχρεώσεις και δικαιώματα ιατρού, ασθενών και συγγενών ασθενούς).
38. Τεχνητή παράταση ζωής.
39. Συναίνεση / Άρνηση ασθενούς για την υποβολή σε ιατρικές πράξεις.
40. Διλήμματα ηθικής φύσεως / Συγκρούσεις ιατρών – συγγενών ασθενούς.
41. Διαδικασία – Πλεονεκτήματα ιατρικής διαμεσολάβησης.
42. Ιατρικό καθήκον και εξαπάτηση του ασθενούς σε σχέση με τις θεραπείες placebo.
43. Αναπαραγωγική αυτονομία και ηθική ευθύνη – Δικαίωμα γνώσεως του δότη γενετικού υλικού.
44. Συναίνεση του δότη σε θέματα μεταμοσχεύσεων.
45. Ηθικά διλήμματα εφαρμογής «φαρμάκων» σε προστάδιο έρευνας.
46. Ιατρικό δίκαιο και βιοηθική (πρακτικά ζητήματα ηθικής ανάλυσης).
47. Τηλεϊατρική και επίλυση θεμάτων αστικής ευθύνης από τον δικαστή.
48. Το ζήτημα της νευροηθικής.
49. Η εξοικείωση των φοιτητών στο θεσμό της διαμεσολάβησης στον τομέα της ιατρικής επιστήμης.
50. Ο νέος Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας (ν.3418/2005)
51. Η τήρηση ιατρικού απορρήτου και οι εκ του νόμου προβλεπόμενες περιπτώσεις άρσης του

52. Ο νόμος για την προστασία των προσωπικών δεδομένων (ν. 2472/1997 - προϋποθέσεις επεξεργασίας και ανακοίνωσης σε τρίτους - η έννοια των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων)
53. Η αυθαίρετη (χωρίς συναίνεση) ιατρική πράξη
54. Η έννοια της επιπλοκής
55. Το ιατρικό σφάλμα και η ευθύνη του γιατρού σε επίπεδο αστικό
56. Το ιατρικό σφάλμα και η ευθύνη του γιατρού σε επίπεδο ποινικό
57. Το τέλος της ζωής από ιατρικής/ βιολογικής πλευράς και από πλευράς δικαίου (εγκεφαλικός θάνατος)
58. Ο θεσμός των μεταμοσχεύσεων γενικά
59. Η συναίνεση στις μεταμοσχεύσεις (λήπτης, δότης, συγγενείς)
60. Μεταμοσχεύσεις και πρακτική εφαρμογή του θεσμού (κριτήρια, λίστα αναμονής, μεταφορά μοσχεύματος)
61. Η δωρεά οργάνων
62. Το εμπόριο οργάνων – Human trafficking
63. Η ευθανασία γενικά
64. Η ενεργητική ευθανασία (γνήσια ή κυρίως, ευθεία, έμμεση, συμμετοχή σε αυτοκτονία)
65. Η παθητική ευθανασία (περιπτώσεις)
66. Η περίπτωση της παθητικής ευθανασίας όταν ο ασθενής δεν είναι σε θέση να αποφασίσει ή να εκφράσει έγκυρα τη βούλησή του
67. Οι διαθήκες ζωής – living wills
68. Η περίπτωση της αποσύνδεσης από μηχανήμα τεχνητής διατήρησης της ζωής
69. Πρόωρη ευθανασία νεογνών με σωματικές αναπηρίες ή εγκεφαλικές βλάβες

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΑ ΜΕ ΝΟΜΙΚΗ

70. Θέματα βιοηθικής και νομικοί προβληματισμοί. Πρώτη προσέγγιση του θέματος
71. Ιατρικά σφάλματα – ιατρική ηθική
72. Αρχή και τέλος της ζωής από πλευράς μεθοδολογίας του δικαίου.
73. Αναπαραγωγική αυτονομία, νομική φύση.
74. Σύσταση εμπράγματος δικαιώματος (δικαίωμα αυτοδιάθεσης του ατόμου, ηθικά και νομικά ζητήματα αμβλώσεων).
75. Ζητήματα προσωπικών δεδομένων και συναίνεσης του ασθενούς στην ιατρική έρευνα. Το ζήτημα της νόμιμης επεξεργασίας – δωρεάς οργάνων – νομικό πλαίσιο βιοτραπεζών για ερευνητικούς σκοπούς.
76. Τηλεϊατρική και επίλυση θεμάτων αστικής ευθύνης από τον δικαστή.
77. Βιοηθική και δικαίωμα της προσωπικότητας (προσωπικά δεδομένα, επιπλοκή ιατρικής πράξης, θεραπευτικός κίνδυνος, ο ρόλος των οικείων κατά τη λήψη των αποφάσεων για το τέλος της ζωής ενός νοσηλευόμενου ασθενούς, η προστασία της ατομικότητας, κλπ.).
78. Συναίνεση του δότη σε θέματα μεταμοσχεύσεων.
79. Ισχύς εντολών υγιούς ατόμου σε περιπτώσεις που υποπέσει σε πνευματική ανικανότητα (όρια ευθανασίας).
80. Προβλήματα και περιορισμοί στην ανάλυση του DNA – Δικαστηριακή πράξη – Γονίδιο της βίας – διάφορες μορφές εθισμού, ηθική και διαδίκτυο – τρόπος διάπραξης εγκλημάτων, εξιχνίασης – πρακτικές πρόληψης.
81. Η αρχή της δικαιοσύνης – οφέλη και κίνδυνοι της βιοϊατρικής.
82. Περιουσιακά δικαιώματα στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (προστασία προσωπικών δεδομένων ως α) πράγμα, β) αντικείμενο ενοχής γ) προϊόν διανοίας.
83. Προβλήματα προστασίας (διάθεση προσωπικών στοιχείων ασθενών σε διαφημιστικές εταιρίες, συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων,

αδυναμία εξασφάλισης συναίνεσης των ασθενών, διάκριση ανωνυμοποίησης – συναίνεσης).

84. Βιοϊατρική έρευνα και δικαίωμα της προσωπικότητας.
85. Νομική φύση του γενετικού υλικού ως στοιχείο της προσωπικότητας.
86. Σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων.
87. Βιοηθική της βίας (γονίδιο της βίας, διάκριση ανδρών – γυναικών, ανάλυση DNA).
88. Διάπλαση προσωπικότητας – ψυχολογικό προφίλ – κοινωνικά δίκτυα – τέλεση αξιόποινων πράξεων.
89. Ο θεσμός της ιατρική διαμεσολάβησης.
90. Διάκριση βιοηθικής – απλής διαμεσολάβησης.
91. Όρια εφαρμογής (υποχρεώσεις και δικαιώματα ιατρού, ασθενών και συγγενών ασθενούς).
92. Διαδικασία – Πλεονεκτήματα ιατρικής διαμεσολάβησης.
93. Προγεννητικός και προεμφυτευτικός έλεγχος
94. Ι.Υ.Α.*: δικαίωμα αναπαραγωγής και περιορισμοί στην επιλογή εμβρύου (PGD)
95. Ι.Υ.Α. : οι περιπτώσεις της παρένθετης μητρότητας και της μεταθανάτιας τεχνητής γονιμοποίησης
96. Ι.Υ.Α. : το δικαίωμα αναπαραγωγής του άγαμου μοναχικού άντρα
97. Ι.Υ.Α. : το δικαίωμα αναπαραγωγής στα ομοφυλόφιλα ζευγάρια
(*Ι. Υ.Α. Ιατρικός Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή)

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΑ ΜΕ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

98. Τα εννοιολογικά θεμέλια της βιοηθικής – κοινωνία – θεσμοί αξιολόγησης – επιτεύγματα.
99. Το τέλος των αντιβιοτικών.
100. Ηθικό-δεοντολογικές και θεολογικές προσεγγίσεις (ιστορική αναδρομή – αρχαιότητα, αναγέννηση, βασικότερες θεραπευτικές μέθοδοι και αντιλήψεις από την ομηρική ως την ύστερη ελληνιστική εποχή – το λειτούργημα του ιατρού και η κοινωνική πρόνοια για την υγεία στην αρχαιότητα).

101. Εναλλακτικές μορφές οικογενειακής αποκατάστασης παιδιών (υιοθεσία, αναδοχή) από ομόφυλα ζευγάρια. Ηθικές αντιλήψεις και περιορισμοί.
102. Ηθική φιλοσοφία και νέα ιατρική.